

STATUT ZWIĄZKU ZAWODOWEGO GÓRNIKÓW W POLSCE

-tekst jednolity po zmianach -

Związek Zawodowy Górników w Polsce jest organizacją samorządową, niezależną, działającą na zasadach demokratycznych opowiadającą się za jednością ruchu związkowego.

Związek Zawodowy Górników w Polsce jest bezpośrednim kontynuatorem tradycji ruchu związkowego pracowników górnictwa i przemysłów pokrewnych, które jako podstawę swego działania przyjmowały zasadę sprawiedliwości społecznej.

W szczególności poczuwamy się do następstwa ideowego, organizacyjnego i prawnego po tych związkach zawodowych, które u swego zarania nawiązywały do powyższych wartości.

Swą tożsamość wywodzimy z poszanowania tradycji i idei przekazanych przez organizacje związkowe od końca XIX wieku po dzień dzisiejszy, a w szczególności przez:

- Centralny Związek Górników w Polsce,
- Związek Zawodowy Górników w Polsce,
- Federację Związków Zawodowych Górników

Związek nie akceptuje i nie uznaje delegalizacji Związków Zawodowych wprowadzonych dekretem o stanie wojennym z dnia 12 grudnia 1981 roku

Działając w środowiskach pracowniczych stoimy na straży praw pracowniczych i będziemy bronić prawa do godnego życia społeczeństwa.

Rozdział I

Postanowienia ogólne

Art.1

Związek Zawodowy Górników w Polsce zwany dalej Związkiem jest powszechną, samorządną i niezależną organizacją zrzeszającą pracowników, którzy pracują bądź pracowali w górnictwie i na rzecz górnictwa lub wykonujących zawody związane z górnictwem, zatrudnionych w zakładach pracy wszystkich sektorów i podmiotów gospodarczych.

Art.2

1. Związek posiada osobowość prawną.
2. Związek działa na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Siedzibą Związku jest miasto Katowice.

Art.3

W swoim działaniu Związek kieruje się zasadami obowiązującego prawa i międzynarodowymi konwencjami. Podstawą działania Związku jest jego Statut. Cele i zadania realizuje poprzez swoje struktury.

Art.4

1. Związek może współdziałać z innym i organizacjami w kraju i zagranicą.
2. Związek może wchodzić w ogólnokrajowe i międzynarodowe struktury związkowe.

Rozdział II

Cele i zadania Związku

Art.5

Celami i zadaniami Związku są w szczególności:

1. Ochrona miejsc pracy
2. Ochrona warunków pracy i płacy
3. Samopomoc wewnątrzwiązkowa

Art.6

Swoje cele i zadania Związek realizuje poprzez:

1. Prowadzenie rozmów, negocjacji i sporów z pracodawcami, organami władzy ustawodawczej, wykonawczej i samorządowej oraz prezentowanie stanowisk wobec organizacji politycznych, społecznych i stowarzyszeń.
2. Prowadzenie działalności szkoleniowej, informacyjno- propagandowej, wydawniczej, socjalnej, kulturalnej, sanatoryjno-wypoczynkowej i sportowo-rekreacyjnej.
3. Skreślony
4. Prowadzenie działalności gospodarczej dopuszczonej prawem na terenie całego kraju i za granicą zgodnie z przepisami prawa miejscowego.
5. Podejmowanie innych działań, które mogą się okazać konieczne w celu obrony interesów członków Związku i środowiska, w tym emerytów i rencistów.

Rozdział III
Członkostwo
Art.7

Zasady nabywania członkostwa.

1. Członkiem Związku może być każdy zatrudniony z zakładzie objętym prawem górniczym oraz współpracującym z górnictwem.
2. Członek Związku, który ze względu na wiek, stan zdrowia bądź likwidację miejsca pracy przestał pracować zachowuje prawo członka Związku.
3. Prawa członkowskie nabywa się po złożeniu pisemnej deklaracji i opłaceniu pierwszej składki.
4. Przejęcia do Związku dokonują wszystkie struktury Związku lub osoby upoważnione przez Radę Krajową.
5. Dowodem przynależności do Związku jest ważna legitymacja Związku i opłacona składka.
6. Utrata członkostwa następuje poprzez:
 - a) Pisemne oświadczenie o wystąpieniu,
 - b) Niepłacenie składek przez okres dłuższy niż 3 miesiące za wyjątkiem odbywania służby wojskowej i przebywania na urlopie wychowawczym
 - c) Decyzje władz związkowych, od których to decyzji członkowi przysługuje prawo odwołania do Rady Krajowej w terminie 14 dni od daty jej otrzymania,
 - d) Zgon członka związku.

Art. 8

Prawa i obowiązki członka:

1. Członkowie Związku mają równe prawa i obowiązki.
2. Członek Związku ma prawo:
 - a) uczestniczyć w zebraniach i pracach Związku,
 - b) wybierać i być wybieranym do wszystkich władz Związku,
 - c) zwracać się do Związku we wszystkich sprawach związanych z zagadnieniami swojego bytu i pracy
 - d) zgłaszać wnioski, oceniać i odwoływać się w ramach struktur związkowych,
 - e) uczestniczyć i być wysłuchanym w posiedzeniach władz związkowych podejmujących decyzje w jego indywidualnej sprawie
3. Członek Związku zobowiązany jest :
 - a) przestrzegać postanowień statutu i stosować się do decyzji władz Związku,
 - b) czynnie uczestniczyć w życiu związkowym i na bieżąco opłacać składki członkowskie
4. Członek władz wszystkich struktur Związku nie może należeć do innego związku zawodowe

Rozdział IV
Struktura organizacyjna Związku
Art.9

Władzami ogólnokrajowymi Związku są:

1. Krajowy Zjazd Delegatów, zwany dalej „Zjazdem”
2. Rada Krajowa, zwana dalej „Radą Krajową”
3. Prezydium Rady Krajowej, zwane dalej „Prezydium”

Art.10

1. Władzami organizacji podstawowych - zakładowych, organizacji zakładowych koordynacyjnych i międzyzakładowych są:
 - 1) Ogólne zebranie członków lub delegatów,
 - 2) Zarząd
 - 3) Prezydium Zarządu w przypadku jego powołania
2. Organizacja podstawowa nie może liczyć mniej niż 10 członków będących pracownikami lub osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą u pracodawcy lub pracodawców objętych działaniem tej organizacji.
3. Organizacja podstawowa zobowiązana jest do:
 - a) przestrzegania zapisów Statutu
 - b) wykonywania uchwał władz Związku,
 - c) czynnego uczestnictwa w życiu Związku,
 - d) stosowania się do wytycznych programowych dla działania Związku,
 - e) bieżącego odprowadzania ustalonej składki członkowskiej.
4. Organizacja zakładowa, jest jednostką organizacyjną związku zrzeszającą pracowników zatrudnionych u danego pracodawcy oraz osoby nie pozostające w stosunku zatrudnienia, a będące członkami tej organizacji zgodnie z zasadami określonymi w Rozdziale III Statutu.
5. Organizacją międzyzakładową jest organizacja, która zrzesza osoby, o których mowa w ust 2 i swoim zasięgiem działania obejmuje co najmniej dwóch pracodawców.
6. Zakładowa organizacja koordynacyjna powstaje u pracodawcy utworzonego w wyniku połączenia pracodawców objętych dotychczas zakresem działania kilku podstawowych organizacji związku. Rejestr zakładowych organizacji koordynacyjnych prowadzi Rada Krajowa. Szczegółowe zasady funkcjonowania zakładowych organizacji koordynacyjnych określa uchwała Rady Krajowej.

Art. 11

Rada Krajowa w drodze uchwały może tworzyć : branżowe, pośrednie, środowiskowe lub terytorialne struktury Związku określając uprawnienia i zasady ich funkcjonowania.

Art.12

1. Osobowość prawną posiada Związek Zawodowy Górników w Polsce oraz podstawowe organizacje Związku zawodowego Górników w Polsce
2. Skreślony
3. Za wszelkie zobowiązania majątkowe podstawowych organizacji związkowych, w tym powstałe w związku z prowadzoną przez nie działalnością gospodarczą odpowiadają wyłącznie te organizacje i ich Zarządy.

Rozdział V Reprezentacja Związku

Art. 13

1. Związek jest reprezentowany przez Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczących.
2. Prezydium Może upoważnić inne osoby do reprezentowania Związku określając zakres tych uprawnień.
3. Na szczeblu podstawowym organizację związkową reprezentuje Przewodniczący lub osoby upoważnione przez Zarząd.

Art.14

1. Upoważnienie do zaciągania zobowiązań majątkowych w imieniu związku na szczeblu ogólnokrajowym przysługuje łącznie Przewodniczącemu i Wiceprzewodniczącemu do wysokości ustalonej uchwałą Prezydium.
2. Upoważnienie do zaciągania zobowiązań majątkowych na szczeblu podstawowym przysługuje łącznie Przewodniczącemu i Wiceprzewodniczącemu tylko do wysokości majątku będącego w posiadaniu tej organizacji.
3. Do wykonywania zastępstwa prawnego upoważnieni są Przewodniczący, Wiceprzewodniczący lub osoba posiadająca pełnomocnictwo udzielone przez Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego.

Rozdział VI Władze Związku

Art. 15

1. Wszelki władze Związku są wybierane na zasadach określonych w niniejszym statucie i ordynacji wyborczej uchwalonej przez Radę Krajową.
2. Kadencja wszystkich władz Związku trwa 4 lata i kończy się w przypadku władz krajowych z chwilą odbycia Krajowego Zjazdu Delegatów dokonującego wyboru nowych władz, a w przypadku podstawowych struktur Związku z chwilą odbycia zebrania członków lub delegatów dokonującego wyboru nowych władz tej struktury.

Art. 16

Krajowy Zjazd Delegatów.

1. Krajowy Zjazd Delegatów jest najwyższą władzą Związku.
2. Uczestnikami Krajowego Zjazdu są prawomocnie wybrani delegaci.
3. Wybór delegatów na Krajowy Zjazd dokonuje się we wszystkich ogniwach Związku wg ordynacji wyborczej.

Art. 17

1. Zjazd zwołuje Rada Krajowa Związku informując o tym członków Związku przynajmniej na 3 miesiące przed terminem Zjazdu.
2. W połowie kadencji Rada Krajowa zwołuje Konferencję Sprawozdawczo-programową.
3. Nadzwyczajny Zjazd zwołuje Rada Krajowa na wniosek:
 - połowy członków Związku,
 - 1/3 podstawowych ogniw Związku w oparciu o uchwały zarządów
 - Krajowej Komisji Rewizyjnej Związku

Rada Krajowa zwołuje Zjazd nadzwyczajny nie później niż w ciągu 30 dni od daty złożenia wniosku

4. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd obraduje nad tematem dla którego został zwołany.

Art.18

Do kompetencji Zjazdu należy w szczególności:

1. Uchwalanie statutu i dokonywanie w nim zmian
2. Rozpatrywanie sprawozdania z działalności Rady Krajowej i Krajowej Komisji Rewizyjnej
3. Uchwalanie wytycznych programowych dla działalności Związku.

4. Rozpatrywanie wniosków, postulatów i odwołań zgłoszonych na Zjazd.
5. Skreślony
6. Wybór Przewodniczącego Związku
7. Wybór Prezydium oraz członków Krajowej Komisji Rewizyjnej
8. Ustalanie wysokości składki członkowskiej
9. Podejmowanie uchwały o nadaniu tytułu honorowego członka Związku
10. Podjęcia uchwały o rozwiązaniu Związku.

Art. 19

1. Zjazd jest prawomocny, jeżeli bierze w nim udział co najmniej połowa delegatów.
2. Uchwały Zjazdu zapadają zwykłą większością głosów, z wyjątkiem decyzji w sprawach określonych w art. 18 ust.1 i 10 które dla swej ważności wymagają większości $\frac{3}{4}$ głosów przy obecności co najmniej połowy delegatów.

RADA KRAJOWA ZWIĄZKU

Art.20

1. Rada Krajowa jest władzą Związku w okresie między Krajowymi Zjazdami, kieruje całokształtem działalności Związku, realizuje program, uchwały i postanowienia Krajowego Zjazdu.
2. W skład Rady Krajowej wchodzi członkowie Prezydium Związku oraz przewodniczący jednostek podstawowych liczących powyżej 150 członków pracujących z zastrzeżeniem pkt 3.
3. Przewodniczący jednostek podstawowych liczących poniżej 150 członków pracujących oraz przedstawiciele emerytów i rencistów wybierani są do Rady Krajowej zgodnie z ordynacją wyborczą.

Art.21

1. Posiedzenia Rady Krajowej odbywają się w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na kwartał.
2. Posiedzenia Rady Krajowej zwołuje Prezydium.
3. Posiedzeniom Rady Krajowej przewodniczy Przewodniczący związku lub upoważniony przez niego Wiceprzewodniczący.

Art.22

Do kompetencji Rady Krajowej należy:

1. Wykonanie uchwał Krajowego Zjazdu.
2. Uchwalanie budżetu Związku, zatwierdzanie sprawozdań z jego wykonania, ustalanie projektu podziału składki związkowej oraz w szczególnych przypadkach umotywowanych względami ekonomicznymi, ustalanie na wniosek podstawowej struktury związkowej czasowo innej wysokości składki dla wnioskującej organizacji niż ustalona przez Zjazd.
3. Kontrolowanie pracy i rozpatrywanie okresowych sprawozdań z działalności Prezydium Rady.
4. Wypowiadanie i zawieranie zbiorowych układów pracy.
5. Podejmowanie uchwał w sprawie nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości Związku
6. Wydawanie czasopism lub biuletynu związkowego.

7. Podejmowanie uchwał w sprawie przeprowadzania konferencji i zebrań sprawozdawczo-wyborczych we wszystkich strukturach Związku.
8. Zatwierdzanie regulaminów obowiązujących wszystkie podległe organizacje i struktury związkowe.
9. Rozstrzyganie spraw nie uregulowanych Statutem
10. Skreślony
11. Podejmowanie decyzji o strajku wielozakładowym zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
12. Rozpatrywanie wszelkich odwołań od decyzji władz niższych.
13. Ustalanie struktury organizacyjnej Związku oraz prowadzenie rejestru podstawowych, pośrednich i terytorialnych struktur Związku.
14. Ustalanie zakresu obowiązków Przewodniczącego i Wiceprzewodniczących.
15. Odwołanie na wniosek Prezydium członków władz struktur podstawowych w sytuacji określonej w art. 28 ust.3 Statutu.
16. Wyrejestrowanie na wniosek Prezydium ze Związku Zawodowego Górników w Polsce podstawowej struktury Związku w przypadku uporczywego naruszenia Statutu, obowiązujących uchwał lub uchylanie się od przekazywania bądź zaniżania składek na rzecz struktur wyższych.
17. Określenie liczby i wybór Wiceprzewodniczących związku spośród członków Rady Krajowej na wniosek Przewodniczącego Związku.

Art.23

Uchwały Rady Krajowej zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy jej członków.

PREZYDIUM RADY KRAJOWEJ

Art.24

Prezydium kieruje pracą Związku w okresie między posiedzeniami Rady Krajowej, a w szczególności:

1. Zarządza majątkiem Związku.
2. Sporządza projekt budżetu i przedstawia Radzie Krajowej do zatwierdzenia.
3. Kieruje działalnością wszystkich ogniw organizacyjnych, w myśl ogólnej polityki Związku, zgodnie z uchwałami Krajowego Zjazdu, Rady Krajowej oraz Statutem.
4. Prowadzi działalność gospodarczą Związku oraz podejmuje uchwały w sprawie zaciągania zobowiązań majątkowych.
5. Ustala zasady gospodarowania składką związkową.
6. Dokonuje okresowych ocen struktur Związku.
7. Nadaje odznaki oraz inne wyróżnienia i nagrody.
8. Prowadzi i rozwija współpracę z innymi organizacjami związkowymi w kraju i za granicą.
9. Zawiesza względnie uchyla wykonanie uchwał niższych władz Związku, podjętych niezgodnie ze statutem lub uchwałami Krajowego Zjazdu i Rady Krajowej. Zawieszona uchwała musi być ponownie rozpatrzona w terminie 14 dni od dnia jej zawieszenia przez władze które ją podjęły.
10. Przejmuje i odpowiednio zabezpiecza protokoły komisji likwidacyjnej zlikwidowanych struktur Związku.
11. Reprezentuje Związek na zewnątrz wobec władz państwowych, organów administracji, samorządów, organizacji pracodawców, pracodawcy oraz innych organizacji społecznych i państwowych.
12. Kontroluje działalność szkoleniową, wydawniczą, socjalno -bytową, sanatoryjno-wczasową, kulturalną i rekreacyjno-sportową.
13. Podejmuje akcje informacyjno-wyjaśniające do strajków ostrzegawczych włącznie

14. Ustala wynagrodzenie mandatariuszy oraz osób zatrudnionych w biurze Rady Krajowej.
15. Przedstawia radzie wniosek o odwołanie członka władz struktury podstawowej sporządzony w oparciu o wyniki kontroli przeprowadzonej przez podstawową lub Krajową Komisję Rewizyjną.
16. Przedstawia Radzie Krajowej wniosek o wyrejestrowanie podstawowej struktury Związku.

Art.25

1. Prezydium działa na podstawie regulaminu uchwalonego przez Radę Krajowa Związku.
2. Posiedzenia Prezydium odbywają się w miarę potrzeb nie rzadziej niż raz w miesiącu i zwoływane są i prowadzone przez Przewodniczącego lub upoważnionego przez niego Wiceprzewodniczącego.

Art.26

1. Prezydium wybierane jest na Zeździe według ordynacji wyborczej.
2. W skład Prezydium Rady Krajowej z urzędu wchodzi Przewodniczący i Wiceprzewodniczący.

Art.27

Artykuły rozdziału VI Statutu stosuje się odpowiednio do podstawowych struktur Związku. Szczegółowe zasady wyboru organów struktury podstawowej określa ordynacja wyborcza.

Art.28

1. Członkowie władz Związku mogą być odwoływani przed upływem kadencji gdy działają niezgodnie ze Statutem Związku, na szkodę Związku, naruszają obowiązujące uchwały lub utracili zaufanie swoich wyborców.
2. Odwołania dokonuje władza, która powołała (wybrała) członka Związku na funkcję we władzach Związku, z zastrzeżeniem postanowień ust.3
3. Członkowie władz struktur podstawowych mogą być odwołani przed upływem kadencji gdy w sposób rażący działają niezgodnie ze Statutem Związku, naruszają obowiązujące uchwały władz wyższych lub ich organizacja uchyla się od płacenia składek na rzecz Rady Krajowej przez okres co najmniej 3 miesiące. Odwołanie następuje w trybie określonym w trybie art. 22 pkt 15 i art.24 pkt 15 Statutu.
4. W przypadku odwołania Przewodniczącego lub takiej ilości członków władz, która uniemożliwia funkcjonowanie podstawowej struktury Związku Prezydium Rady Krajowej zwraca się do podstawowej Komisji Rewizyjnej o zwołanie nie później niż w ciągu 30 dni nadzwyczajnego zebrania członków (delegatów) w celu przeprowadzenia wyborów uzupełniających. W tym przypadku nie stosuje się art. 17 Statutu.

Art.29

1. Mandat członka władz związku wygasa przed upływem kadencji w razie:
 - a) rezygnacji z mandatu
 - b) wystąpienia lub wykluczenia ze Związku,
 - c) odwołania,
 - d) śmierci.
2. Uchwałę o wygaśnięciu mandatu podejmuje Komisja Rewizyjna Związku.
3. Mandaty te obsadza się w drodze wyboru uzupełniającego zgodnie z ordynacją wyborczą.

ROZDZIAŁ VII
Komisja Rewizyjna Związku
Art.30.

W Związku działają:

1. Krajowa Komisja Rewizyjna
2. Podstawowe Komisje Rewizyjne

Art.31.

Krajowa Komisja Rewizyjna jest organem kontrolnym Związku, a do jej zadań należy:

1. Kontrola przestrzegania Statutu, realizacji uchwał Krajowego Zjazdu i organów statutowych Związku.
2. Kontrola prawidłowości działalności finansowej władz Związku.
3. Kontrola przekazywania przez organizacje podstawowe składek na rzecz Rady Krajowej.
4. Opiniowanie projektu budżetu i sprawozdania finansowego.
5. Kontrolowanie, nadzorowanie i koordynowanie prac Komisji rewizyjnych szczebla podstawowego.
6. Składanie sprawozdań ze swej działalności na Zjeździe Związku oraz informowanie Rady Krajowej o prowadzonych działaniach kontrolnych nie rzadziej niż raz na kwartał.
7. Uczestniczenie w posiedzeniach Prezydium rady Krajowej.
8. Kontrola działalności gospodarczej i finansowej Związku.
9. Wnioskowanie o odwołanie członków władz Związku oraz w przypadku szczególnie rażącego naruszenia Statutu Związku lub uchwał Krajowego Zjazdu wnioskowanie o wykluczenie z szeregów ZZG w Polsce.
10. Kontrola organizacji podstawowych na wniosek:
 - a) Przewodniczącego,
 - b) Prezydium,
 - c) własnej inicjatywy

O przeprowadzeniu kontroli, jej zakresie i czasie przeprowadzenia decyduje Krajowa Komisja Rewizyjna.

Art.32

Członkowie Krajowej Komisji Rewizyjnej mają prawo uczestniczenia z głosem doradczym w posiedzeniach Rady Krajowej Związku i Zarządów podstawowych struktur związku.

Art.33

Krajowa Komisja rewizyjna pracuje kolegialnie w oparciu o regulamin przyjęty przez siebie i odbywa swe posiedzenia co najmniej raz na kwartał.

Art.34

1. Członkowie Komisji rewizyjnej wybrani na Krajowym Zjeździe delegatów wybierają ze swego grona Przewodniczącego, zastępców, Prezydium.
2. Kadencja Krajowej Komisji Rewizyjnej jest zgodna z kadencją władz Związku.

Art.35

Podstawowe Komisje Rewizyjne działają na zasadach określonych w Statucie dla Krajowej Komisji Rewizyjnej w odniesieniu do swoich struktur Związku.

Art.36

W razie stwierdzenia w gospodarce finansowej lub zarządzaniu majątkiem struktury związkowej niezgodności z przepisami prawa lub Statutem i uchwałami władz Związku odpowiednia Komisja Rewizyjna ma obowiązek powiadomić niezwłocznie Krajową Komisję Rewizyjną i Prezydium Rady Krajowej.

ROZDZIAŁ VIII **Majątek i fundusze Związku**

Art. 37

1. Majątek związku stanowią fundusze, nieruchomości, inne środki trwałe, przedmioty nietrwale, prawa, gotówka i papiery wartościowe będące w jego posiadaniu.
2. Majątek Związku powstaje ze składek członkowskich, darowizn oraz innych źródeł przewidzianych odpowiednimi przepisami.
3. Składka członkowska nie podlega zwrotowi.

Art.38

Decyzje w sprawie nabywania lub zbywania środków trwałych będących w posiadaniu struktur podstawowych Związku podejmuje zarządy tych struktur po powiadomieniu Prezydium Rady Krajowej.

Art.39

Podstawę działalności finansowej Rady Krajowej, zarządów jednostek podstawowych stanowi budżet uchwalony przez ich władze.

ROZDZIAŁ IX **Postanowienia przejściowe i końcowe**

Art.40

1. Symbolami zewnętrznymi Związku są sztandar i znaczek Związku.
2. Związek posługuje się pieczętą okrągłą z napisem – Związek Zawodowy Górników w Polsce- i symbolem górniczym.
3. Nazwa Związku i wzór znaczka są prawnie zastrzeżone.

Art.41

1. Czynności związane z likwidacją Związku w przypadku określonym w Statucie, dokonuje Komisja Likwidacyjna powołana przez Krajowy Zjazd, który określa również tryb likwidacji oraz cele na jakie ma być użyty majątek Związku.
2. Z przeprowadzonych czynności likwidacyjnych sporządza się sprawozdanie, które składa się w Sądzie Rejestrowym.
3. Zasady likwidacji podstawowych struktur Związku określa Rada Krajowa.

Art.42

W sprawach nie uregulowanych niniejszym Statutem rozstrzyga Krajowy Zjazd, a w okresie między Zjazdami Rada Krajowa.